

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 06.01.1992, sp. zn. 4 To 62/91, ECLI:CZ:NS:1992:4.TO.62.1991.1

Číslo: 2/1993

Právní věta: Rozsah regresní náhady podle zákona č. 33/1965 Sb., o regresních náhradách, ve znění novel, se posuzuje podle právní úpravy účinné v době, kdy nastala událost, která zakládá nárok na regresní náhradu, nikoli podle právního stavu účinného v době rozhodování o regresním nároku.

Soud: Nejvyšší soud ČR

Datum rozhodnutí: 06.01.1992

Spisová značka: 4 To 62/91

Číslo rozhodnutí: 2

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Adhezní řízení, Náhrada regresní

Předpisy: 33/1965 Sb. 141/1961 Sb. § 43 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud České republiky z podnětu odvolání obžalovaného P. Š. a krajského prokurátora v Ústí nad Labem částečně zrušil rozsudek krajského soudu v Ústí nad Labem z 9.10.1991 sp. zn. 1 T 29/91, a to ve výroku o náhradě škody. Podle § 259 odst. 3 tr. ř. znovu rozhodl tak, že obžalovanému P. Š. uložil podle § 228 odst. 1 tr. ř. povinnost zaplatit poškozenému státu, okresnímu úřadu v Liberci, náhradu škody ve výši 20 000 Kčs.

Z odůvodnění:

Rozsudkem krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 9.10.1991, sp. zn. 1 T 29/91, byl obžalovaný P. Š. uznán vinným trestným činem ublížení na zdraví podle § 222 odst. 1, odst. 3 tr. zák. a byl odsouzen podle § 222 odst. 3 tr. zák. k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na šest roků, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. a) tr. zák. zařazen do první nápravně výchovné skupiny. Dále uložil obžalovanému povinnost zaplatit státu regresní náhradu 40 000 Kčs.

Podle skutkových zjištění soudu prvního stupně se obžalovaný dopustil uvedeného trestného činu tím, že dne 26. 2.1991 ve svém bytě v Liberci, v Dobiášově ulici č. 886, kolem 13.00 hod., ve zlosti nad tím, že pláče, udeřil čtyřikrát otevřenou rukou do hlavy svoji dceru M. Š., nar. 6.1.1991, tak silně, že jí způsobil vedle krevních výronů v obličejí též krevní výron pod tvrdou plenou mozkovou, po celém obvodu mozku a na spodině lební a splývající plošné krevní výrony pod měkkými plenami mozku a na horní straně mozečku se zakrvácením dutiny lební a s masívním otokem mozku a s následkem

selhání pro život důležitých mozkových center; postižená dne 2.3.1991 v 01.10 hodin zemřela.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonné lhůtě odvolání obžalovaný P. Š. a krajský prokurátor v Ústí nad Labem.

Obžalovaný podaným odvoláním namítal, že v rozsudku soudu prvního stupně je nesprávný jak výrok o vině, tak výrok o trestu.

Krajský prokurátor zaměřil své, ve prospěch obžalovaného podané odvolání, výlučně proti výroku o náhradě škody. Namítl v něm, že soud prvního stupně nesprávně uložil obžalovanému povinnost zaplatit státu jako náhradu škody regresní náhradu ve výši 40 000 Kčs, ačkoliv skutek se stal za účinnosti zákona č. 33/1965 Sb., který tento druh náhrady škody limitoval částkou 20 000 Kčs, a nikoli nyní účinného zákona ČNR č. 266/1991 Sb., který již stanoví tuto škodu ve zvýšené částce 40 000 Kčs.

Závěrem tento odvolatel navrhl, aby Nejvyšší soud České republiky zrušil napadený rozsudek ve výroku o náhradě škody a uložil obžalovanému P. Š. povinnost zaplatit státu regresní náhradu pouze ve výši 20 000 Kčs.

Nejvyšší soud ČR přezkoumal ve smyslu § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, zabýval se rovněž správností postupu řízení, které tomuto rozsudku předcházelo, a pokud jde o výrok o náhradě škody, uvedl:

Za škodu způsobenou trestným činem (§ 43 odst. 2 tr. ř.), resp. majetkovou škodu (§ 228 odst. 1 tr. ř.), ohledně které může poškozený vůči obviněnému uplatňovat v trestním řízení nárok na náhradu, se pokládá i regresní náhrada podle zákona č. 33/1965 Sb., o regresních náhradách, ve znění novel. Nejvyšší soud ČR zjistil, že odvolání podané krajským prokurátorem v Ústí nad Labem, napadající správnost výše přiznané regresní náhrady, je zcela důvodné. Z obsahu spisového materiálu je zřejmé, že stíhaný trestný čin se stal dne 26.2.1991. Dne 27.2.1991 bylo ve věci zahájeno trestní řízení a bylo vzneseno obvinění proti obžalovanému P. Š. Jako poškozený subjekt byl za stát vyrozuměn o škodě na životě nezletilé M. Š., nar. 6.1.1991, OÚNZ v Liberci. Ten se také písemným podáním ze dne 6.6.1991 připojil k trestnímu řízení proti obžalovanému s nárokem na zaplacení regresní náhrady ve výši 20 000 Kčs. Poté co byl dne 18.6.1991 vydán zákon ČNR č. 266/1991 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 33/1965 Sb., o náhradě nákladů vznikajících státu z úrazů, nemocí z povolání a jiných poškození na zdraví (o regresních náhradách), zvyšující regresní náhradu ve smyslu § 4 odst. 2 původního zákona z částky 20 000 Kčs na částku 40 000 Kčs, zvýšil poškozený svůj nárok písemným podáním ze dne 1.10.1991 ve shodě s citovanou právní úpravou na částku 40 000 Kčs.

Krajský soud v Ústí nad Labem, který ve věci rozhodoval dne 9.10.1991, nesprávně akceptoval zvýšený požadavek poškozeného, a zavázal proto obžalovaného k zaplacení náhrady škody, a to regresní náhrady státu ve výši 40 000 Kčs. Přehlédl přitom, že při stanovení náhrady škody je třeba vycházet z pravidla, že škoda se stanoví podle toho zákonného předpisu, který byl účinný v době události, jež zakládá právní důvod uplatněného nároku (§ 498 obč. zákoníku č. 40/1964 Sb., dnes § 868 obč. zák. ve znění novely č. 509/1991 Sb.). V posuzovaném případě byl trestný čin spáchán 26.2.1991. V době spáchání činu, který je událostí zakládající nárok na regresní náhradu, byl účinný původní zákon č. 33/1965 Sb. limitující tento druh regresní náhrady částkou 20 000 Kčs. Nebylo možno proto uložit obžalovanému povinnost k náhradě větší než této částky, a pokud se tak v napadeném rozsudku stalo, byl tímto výrokem napadeného rozsudku porušen zákon. Z důvodu uvedeného v § 258 odst. 1 písm. f) tr. ř. proto odvolací soud tento výrok zrušil.

Na základě skutkového stavu, který byl jinak správně zjištěn, bylo možno ve věci ihned rozhodnout. Podle § 259 odst. 3 tr. ř. bylo proto z podnětu odvolání krajského prokurátora i z podnětu odvolání

obžalovaného rozhodnuto v jeho prospěch stran náhrady škody tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.